

Täysistunto

Perjantai 2.3.2018 klo 13.02—13.34

Täysistunto alkoi klo 13.02. Täysistunto päättyi klo 13.34.

Puhetta johti toinen varapuhemies Tuula Haatainen (13.02—13.34).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 1.3.2018 antanut hallituksen esitykset HE 9-12/2018 vp.

2.2. Sidonnaisuudet, VN

Eduskunnalle on saapunut Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle valtioneuvoston jäsen-
ten sidonnaisuuksista (Vehviläinen ja Virolainen) VN 2/2018 vp.

2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 631, 636, 643, 645-
648, 650-652/2017 vp, 1-3, 6-8, 10/2018 vp.

2.4. Kertomukset

Eduskunnalle on annettu Lapsiasiavaltuutetun kertomus eduskunnalle 2018 (K 5/2018 vp).

2.5. Vaalien toimittaminen

Edustajantoimesta 5.3.2018 lukien vapautetun Outi Mäkelän tilalle on valittava jäsen pe-
rustuslakivaliokuntaan, jäsen valtiovarainvaliokuntaan ja varajäsen hallintovaliokuntaan.
Sosiaali- ja terveysvaliokuntaan on valittava varajäsen paikan jäätyä 21.2.2018 toimitetus-
sa täydennysvaalissa täyttämättä. Mainittujen valiokuntien täydennysvaalit toimitetaan
tiistaina 6.3.2018 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskus-
kansliaan viimeistään 6.3.2018 kello 11.

Pöytäkirja PTK 16/2018 vp

2.6. Muut ilmoitukset

Eduskunta on Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen vaalissa 9.6.2015 valinnut ed. Vesa-Matti Saarakkalan ed. Leena Meren varavaltuutetuksi ja ed. Jani Mäkelän ed. Anne Louhelaisen varavaltuutetuksi. Eduskuntaryhmien jäsenmuutosten vuoksi todetaan, että ed. Saarakkala on ed. Louhelaisen varavaltuutettu ja ed. Jani Mäkelä ed. Meren varavaltuutettu.

3. Susanna Kosken vapautuspyyntö liikenne- ja viestintävaliokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 19/2018 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan tiistaina 6.3.2018 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 6.3.2018 kello 11.

4. Välikysymys koulutuksen tasa-arvosta

Välikysymys VK 1/2018 vp

Pöytäkirjan liite Epäluottamusehdotus 28.2.2018 Liite 4A

Ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt tehdään päätös Touko Aallon ynnä muiden välikysymyksestä koulutuksen tasa-arvosta. Keskustelu välikysymyksestä päättyi 28.2.2018 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Touko Aalto Pilvi Torstin kannattamana tehnyt ehdotuksen epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle. Ehdotus on monistetuna jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 4A)

Selonteko hyväksyttiin.

Luottamuslause valtioneuvostolle "jaa", Touko Aallon ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 80; poissa 21 (äänestys 1).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain 24 §:n ja maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 4/2018 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 1/2018 vp

Pöytäkirja PTK 16/2018 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.07 Kari Kulmala sin: Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annettua lakia nuoren viljelijän tuen osalta. Esitys on ollut erittäin tervetullut, koska se koskee nuoria viljelijöitä, jotka ovat uransa alussa ja ovat monesti investoineet suuriakin summia maatilansa. Nuoren viljelijän tukea voidaan myöntää esityksen mukaan jatkossakin enintään viideltä tukivuodelta, mutta tuen myöntämisen viiden vuoden enimmäisajanjaksosta ei enää vähennetä niiden vuosien määrää, jotka ovat tilanhoidon aloittamisen tai tilanhoidon aloittamista seuraavan tukivuoden ja ensimmäisen nuoren viljelijän tukea koskevan hakemuksen jättämisen välillä. Esitys koskee myös vuoden 2013 jälkeen tilanpidon aloittaneita nuoria viljelijöitä. Ennen vuotta 2014 tilanpidon aloittaneisiin nuoriin viljelijöihin sovelletaan aiemmin voimassa ollutta Euroopan unionin lainsäädäntöä tuen myöntämisen enimmäisajanjaksosta. Pidän esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena, ja näyttäisi siltä, ettei ole mitään estettä, etteikö tämä päättyisi maaliin saakka.

13.09 Outi Mäkelä kok: Arvoisa puhemies! Tämä käsittelyssä oleva asia on tärkeä monella tavalla, mutta se on myös tärkeä siinä mielessä, että näitä tukijärjestelmiä on aika ajoin syytä tarkastella ja kehittää paitsi maanviljelyksen osalta myös muutoin. Eduskunnalla on tärkeä tehtävä paitsi säätää uusia lakeja ja tehdä tulevaisuutta siltä osin myöskin tarkastella sitä, mikä on olemassa oleva lainsäädäntö ja normitus.

Omalta osaltani olen siirtymässä nyt kuntapuolen palvelukseen Nurmijärvelle Suomen suurimman kunnan kunnanjohtajaksi, ja kiitän kaikkia yhteistyöstä ja näistä vuosista. On ollut ilo tehdä töitä tässä salissa kaikkien, itse kunkin täällä istuvan kansanedustajan kanssa. Tämä on upea työpaikka, arvokas työpaikka. Täällä tehdään tärkeää työtä. Toivon, että tämän talon arvo ja tämän työn kunnioitus säilyy.

13.10 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Toivotamme kaikki edustaja Outi Mäkelälle menestystä hänen valitsemallaan tiellä ja kiitämme myös hyvää yhteistyöstä. Varmasti tapaamme vielä monissa tilanteissa.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä esitys on erittäin tärkeä, ja kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä pitää merkittävänä sitä, että näitä esiin tulleita epäkohtia, niin kuin täällä on todettu, voidaan tarkastella ja korjata, ja ilolla tervehdimme nyt tätä muutosta, joka on hyvin nopeassa aikataulussa tullut meille.

13.10 Sirkka-Liisa Anttila kesk: Arvoisa puhemies! Minäkin yhdyn kiitoksiin tämän talon erinomaisesta työpaikasta. Olen itse pitkästi yli 30 vuotta saanut täällä olla.

Mutta tästä varsinaisesta asiasta, joka nyt on käsittelyssä: On todella tärkeää, että tämän-tyyppisiä ratkaisuja nyt kyetään tekemään. Viljelijät elävät tänä päivänä sellaisen kannattavuuskriisin kanssa, että taistellaan siitä, voidaanko tätä elinkeinoa enää jatkaa. Siinä on

Pöytäkirja PTK 16/2018 vp

monia syitä, ja yksi suurimpia syitä on se, että viime vuosi oli täydellinen katovuosi lähes koko maassa, ja sen päälle tulee sitten vielä se, että kauppa halpuuttaa ja tuottaja ei saa katetuksi niitä kustannuksia, jotka tuottamisessa ja elinkeinossa syntyvät. Tätä taustaa vasten se elintarvikeketjun sisäinen toiminta pitää rakentaa uudelleen. Sitä ministeri Jari Lepän johdolla tehdään, ja aikanaan saadaan toivottavasti reilun kaupan valtuutettukin valvomaan markkinoiden toimintaa. Kysymys on siitä, että sen ketjun vahvin, eli se taho, jolla on hyllytilaa, päättää suvereenisti, mikä on se alennusprosentti, jolla joka vuosi pitää teollisuuden alentaa sitä osuuttaan, kun myy tuotteita kaupalle. Ja vastaavasti sitten teollisuudella ei ole kykyä tilittää juuri mitään tuottajalle, koska teollisuuskin on kovassa kaupan puristuksessa. Tästä teollisuus vain tietenkään ei uskalla puhua, koska tietää sen, että se hyllytila on kaupan omistuksessa ja teollisuus jos kuka tarvitsee sen hyllytilan, jotta tuotteet voidaan sitä kautta myydä. Tällä sektorilla meillä on nyt todella suuria haasteita, ja toivotaan, että Euroopan unionin maatalouspolitiikan uudistuskin tässä suhteessa antaisi eväitä ja välineitä. Sen tiedän, että ministeriö ja ministeri on tehnyt parhaansa, että tästä haasteesta nyt selvittäisiin eteenpäin.

Maailmalla ruuasta tulee kohta pulaa, ilmastonmuutos haastaa meidät, ja siinä vaiheessa niitä tuottajia tarvitaan. Sen takia meillä ei ole kerta kaikkiaan varaa päästää elinkeinoja konkurssiin.

13.12 Eero Lehti kok: Arvoisa rouva puhemies! Asia on tärkeä, ja luulen, että maataloudessa on pohdittava uusia keinoja. Ratkaisuna se, että kauppa ja jakelutie antaisi paremman lähtöhinnan maataloustuotteille, on epärealistinen niin kauan kuin ulkomailta voidaan vapaasti tuoda, ja EU:ssa se on näillä näkymin iäti mahdollista. Sen sijaan, kun tilakoko kasvaa, jatkojalostaminen niin, että leipäviljan tuottaja olisi leipomo jonain päivänä ja niin edespäin, tuntuisi mielekkäältä. Samoin erikoistuotteiden, erikoislajikkeiden kehittämisessä, vähän niin kuin tekniikan puolella Tekes, maatalouden puolella pitäisi pystyä innovatiivisempiin tuoteratkaisuihin, joissa suomalainen viljelijä ei olisi niin raaka kilpailutilanteessa joko kauppaan tai muiden maiden viljelijöihin nähden.

13.13 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Aivan kuten edustaja Lehti ja myös edustaja Sirkka-Liisa Anttila omissa puheenvuoroissaan tätä asiaa hyvin käsittelevät, niin meidän pitäisi nyt tässä maassa, totta kai, tämä EU-byrokratia ja siihen liittyvät tuet hoitaa niin, että maatalouden tulevaisuus on turvattu. Mutta se iso homma, mikä meidän pitäisi Suomessa tehdä — puhuin siitä eilenkin tässä salissa — on se, että me käymme suuria kampanjoita tässä maassa siitä, että reilun kaupan periaatetta noudatetaan. Kun Afrikasta, Keniasta tai jostakin muusta maasta, tulee meille kahvia, aivan hieno asia, mutta milloin tämä reilu kauppa kohtaa suomalaista viljelijää? Kun suomalaisen viljelijän asema on ollut alamäkeä viimeiset vuodet, niin minusta näiden keskusliikkeiden ja suomalaisen kaupan pitäisi pikku hiljaa nyt ymmärtää se, niin kuin edustaja Sirkka-Liisa Anttila oivallisesti sanoi, että maailmassa uhkaa ruokapula ja meillä on maailman puhtaimmat pohjavedet, maailman puhtain maaperä, maailman puhtain ilmasto, meillä on kaikki edellytykset tehdä tästä vaikka uusi kasvubrändi, joka varmasti vuosikymmenien jälkeen kasvaa yhä suuremmaksi. Tämän takia tämä meidän koneisto on pidettävä kunnossa ja jokainen peltohehtaari peltona ja sen jälkeen ymmärrettävä se, että tämä on kansallinen rikkaus ja se on myös meidän parasta huoltovarmuutta, reilu kauppa, jossa suomalaisella maanviljelijällä on oikea osuus ja oikea määrä saadaan tuloa siitä arvokkaasta työstä, mitä hän tekee. Tämän reilun

Pöytäkirja PTK 16/2018 vp

kaupan pitäisi koskea myös suomalaista maanviljelijää eikä vain sitä kenialaista kahvin-tuottajaa.

13.15 Markku Rossi kesk: Arvoisa rouva puhemies! Silloin kun puhutaan Euroopan unionin ja Suomen maatalouspolitiikasta, niin kysymyksessähän ei ole yksistään tuottajan näkökulma tai elintarvikeketjuun liittyvä näkökulma, vaan itse asiassa se koskettaa hyvin voimakkaasti nimenomaan kuluttajaa. Kun maataloustuotteita julkisesti tuetaan, se tarkoittaa käytännössä, että eri alueilla, myös täällä pohjoisella alueella, pystytään tuottamaan hyvää alueellista, paikallista puhdasta ruokaa ja se on kuluttajaa lähellä, se on alueellista ruokaa, se on lähiruokaa. Nämä näkökulmat täytyy aina muistaa silloin, kun puhumme maataloustuista, joista joskus on ollut hyvin ikäväkin särö siitä, että miksi jotakin elinkeinohaa-raa pitää tukea. Se, että tässä on vielä ollut vaikeita vuosia, on oma rasitteensa maatalous-puolella, ja ilman muuta silloin tarvitaan niitä ratkaisuja, että ollaan myös ylimääräisten vastaantulojen myötä alaa katsomassa.

On myös tavallaan harmi, että tämä kansainvälinen pakote- ja vastapakotepolitiikka on omalta osaltaan ollut vaikuttamassa erityisesti suomalaisen maatalous- ja elintarvikeketjun toimivuuteen. Tässä suhteessa kyllä on joskus toivottava tai uskallettava myös toivoa, että meillä syntyy ratkaisuja, joilla päästään normaaliin kaupankäyntiin, jolloinka myös suomalaiset tuotteet ovat hyvin vetovoimaisia myös meidän itänaapurin puolella.

13.16 Pauli Kiuru kok: Arvoisa rouva puhemies! Vuosi pari sitten eduskunnassa käsiteltiin maatalouspoliittista selontekoa, ja se oli myös meillä ympäristövaliokunnassa lausun-nolla. Mieleeni jäi erityisesti yksi kohta, joka koski vettä. Aivan käsittämätöntä on se, että Suomeen tuodaan pullotettua vettä enemmän kuin suomalaiset vievät pullotettua vettä ul-komaille. Itse asiassa meillä ei pitäisi olla ymmärtääkseni mitään erityistä tarvetta tuoda ol-lenkaan pullotettua vettä tähän maahan: meillä on aivan erinomainen vesiteknologia ja pa-nimoteollisuus ja näin poispäin, kraanavesi on itse asiassa parempaa kuin monissa maissa pullotettu vesi. Tässä on tietysti iso rooli kaupalla. Kannustan kauppaa ottamaan hyllyil-leen kotimaisia pullotettuja vesiä, mikäli vettä ottavat. Ja sitten on tietysti kuluttajien rooli: kun siellä hyllyillä on, niin kannattaa vähän katsoa, että mistä se vesi on tullut — mielel-lään Suomesta.

13.17 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Meillähän tosiaan oli eilenkin täällä maatalousasiat puheissa liittyen verotukseen ja siihen, kuinka näitä satovahinkoja korva-taan nyt antamalla verohelpotuksia kevyeen polttoöljyyn. Käsittelemme parhaillaan vero-jaostossa tätä asiaa, ja asiat ovat sinänsä ajankohtaisia.

Mutta halusin pyytää tämän puheenvuoron siksi, että täällä mielestäni ihan hyvin sanot-tiin siitä, että meidän maataloutemme valtti on tietynlainen puhdas ruoka, ja olen siitä täs-mälleen samaa mieltä. Meillä on paljon hyvää, meillä on puhdasta luontoa. Toivon, että sitä riittää jatkossakin, ja näen myös maatalouden kilpailuvalttina niin puhtaan ruuan kuin lähiruuan tuotannonkin. Uskoisin, että kuluttajat hyvin vahvasti arvostavat kotimaista ja si-tä, että esimerkiksi ruoka on lähellä tuotettua.

Oikeastaan halusin tässä puheenvuorossani alleviivata myös tietynlaista ruuan eettistä tuotantoa, minkä myös uskon aidosti olevan koko maatalouden ja koko Suomen kilpailu-valtti. Luomutuotanto ja esimerkiksi eläinten hyvinvointi on mielestäni todella tärkeä asia nyt ja varmasti entistä tärkeämpi tulevaisuudessa, koska uskon, että monet ihmiset enem-

Pöytäkirja PTK 16/2018 vp

män ja enemmän omissa kuluttajatottumuksissaan kiinnittävät huomiota siihen, miten ruoka on tuotettu, onko eläinten hyvinvoinnista huolehdittu. Itse pidän tätä tärkeänä ja olen huomannut erilaisista asennemittauksista, että yhä useampi suomalainen kiinnittää myös näihin asioihin huomiota. Siksi, puhemies, minusta tämä on hyvin tärkeää nyt, kun tämä uusi eläinsuojelulaki on tulossa. Se on lausuntokierroksella, se on saanut hieman kritiikkiä — mielestäni ihan oikeutetusti — muun muassa eläinsuojelujärjestöiltä sen suhteen, ovatko sen tavoitteet kyllin kunnianhimoiset. Minusta niiden pitäisi olla, lain pitäisi vielä kehittyä ennen kuin se tuodaan eduskuntaan. Muun muassa eduskunnan eläinsuojeluryhmä, joka koostuu monista eri puolueista, on ottanut kantaa sen puolesta, että tätä lakia esitetyssä muodosta pitäisi vielä tiukentaa, ennen kuin se tänne meille annetaan.

13.19 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Rossi aivan oikein omassa puheenvuorossaan nosti esiin sen seikan, että kun puhutaan maataloustuesta, niin aika usein siihen liittyy jonkinlainen kielteinen sävy, ja kuitenkin silloin, kun puhutaan meidän oman maataloutemme tukemisesta, siinä on kysymys hyvin tärkeistä arvoista. On kysymys omavaraisuudesta, huoltovarmuudesta, on kysymys ekologisuudesta, eläinten hyvinvoinnista, aivan niin kuin täällä edustaja Viitanenkin nosti sen esiin, lähiruuasta ja terveydestä ja turvallisuudesta, ravinnon puhtaudesta ja turvallisuudesta. Sen takia ajattelen, että meillä tulisi olla lähtökohtaisesti myönteinen asenne siihen, että me haluamme tukea, me haluamme edistää ja turvata näitä tärkeitä arvoja.

Tässä hallituksen esityksessä puhutaan nimenomaan nuorten viljelijöiden tilanteesta ja tuista koskien nuoria viljelijöitä. Jos ajatellaan maassamme toimivia nuoria viljelijöitä, niin kyllähän siellä jos missä tarvitaan sitä tulevaisuudenuskoa ja tarvitaan niitä näköaloja, jotka voivat ehkäistä uupumista ja työssäjaksamisen ongelmia, jotka ovat aika yllättävänkin tavallisia nimenomaan maatalousyrittäjien keskuudessa.

13.21 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajakollegat ja muut paikalla olijat! Kävimme eilen aika pitkän ja perusteellisen keskustelun suomalaisen maatalouden tilanteesta ja siitä, millä tavalla esimerkiksi ilmastonmuutos ja poikkeukselliset sääolosuhteet, joihin maanviljelijät itse eivät voi vaikuttaa, vaikeuttavat heidän elantonsa kokoon saamista. Eilen puhuttiin energiatuesta, jolla satomenetyksiä paikataan, ja minun mielestäni se oli hyvä, erinomainen keino ja ratkaisu maatalousministeri Lepältä etsiä tällainen ratkaisu, joka täytti nämä vaatimukset ja jolla pystyttiin auttamaan näitä maanviljelijöitä yli heistä riippumattomien ongelmien.

Tässä esityksessä puhutaan nuorista viljelijöistä, ja kyllä monen nuoren viljelijän kohdalla tällä hetkellä tulevaisuudenusko on koetuksella tällaisen vuoden jälkeen, mutta myös muuten suomalainen maatalous on ollut pitkään isojen haasteiden edessä. Sen takia meidän pitää tehdä kaikkemme sen eteen, että suomalainen ruoka olisi paremmassa asemassa tulevaisuudessa. Myös tässä maatalousministeri Leppä on jatkanut hyvää työtä, jonka aikanaan maatalousministeri Jari Koskinen aloitti, eli näiden ruuan alkuperämerkintöjen laajentamisen työn, jota myös maatalousministerinä ollessaan ministeri Orpo hyvällä tavalla eteenpäin vei.

Eilen keskustelimme siitä, miten Lepän johdolla on laajennettu alkuperämerkintävaatimuksia, ja hänen tavoitteensa ja meidän tavoitteemme on, että myös ravintolaruuaassa jatkossa kerrottaisiin lihan ja kalan alkuperä. Se antaisi meistä itse kullekin mahdollisuuden ravintolaostoksia tehdessämme päättää, haluammeko tälläkin tavalla tukea hyvää suoma-

Pöytäkirja PTK 16/2018 vp

laista ruuantuotantoa mutta myös ostaa puhdasta, jäljitettävää suomalaista ruokaa. Se on hyvä tavoite, ja kun [Puhemies koputtaa] ministeri Leppäkin täällä paikalla on, niin haluan hänelle vielä kiitoksen [Puhemies: Aika!] antaa tästä työstä, jota hän ruuan alkuperämerkintöjen eteen on tehnyt.

13.23 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys parantaa nuorten viljelijöitten asemaa, ja se on linjana täysin oikea.

Sitten haluan tuoda esiin sen, että kun julkisuudessa silloin tällöin joku kommentoi maataloustukia, niin huomautan siitä, että me olemme Euroopan unionin jäsenvaltio ja kun Euroopan unioni noudattaa yhteistä maatalouspolitiikkaa, niin se ei enää ole kansallinen valinta, minkälaista järjestelmää me noudatamme, vaan me sitoudumme niihin sopimuksiin, mitä me olemme EU:n suuntaan tehneet. Kun me kuitenkin haluamme tulevaisuudessakin turvata suomalaisen ruuantuotannon ja elintarviketeollisuuden työpaikat, niin korostan sitä, että kun tuleva ohjelmakausi lähestyy, niin minun mielestäni se linja, mikä nyt näyttää olevan vallalla, on, että EU asettaa meille tavoitteet ja jäsenvaltio hoitaa ne keinot, millä tavalla nämä tavoitteet saavutetaan. Esimerkiksi yksi kohde, joka on aiheuttanut paljon kritiikkiä viljelijöitten keskuudessa, on valvonta, ja jos me Suomessa pääsemme tässä edunvalvonnassa siihen, mihin uskon, että ministeri varmasti kaikkensa tekee, niin mennään esimerkiksi valvonnassa siihen suuntaan, että noudatamme hyvää suomalaista hallintokulttuuria. Se tarkoittaa sitä, että ei mennä rangaistukset edellä vaan me annamme ihmiselle mahdollisuuden korjata tahattomat virheet, jotta niitä ei sanktioida vaan ne voidaan tietyn aikajänteen kuluessa korjata, ja ikään kuin sitä kautta ollaan yhteistyössä ja autetaan viljelijöitä ja kuitenkin noudatetaan lakia ja mennään parempaan suuntaan.

13.25 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys, joka koskee nuorten viljelijöiden tukea, on erittäin kannatettava. Sanotaan niin, että välillä nousee karvat pystyyn, kun puhutaan suomalaisesta ruuantuotannosta ja maanviljelijöiden, tuottajien asemasta. Meillä on valtavan kova kiire. Tällä hetkellä tiloja menee konkurssiin, monet lopettavat, eivät jaksu, koska tuottavuus on niin heikko. Tämä on hälyttävää, koska me kuluttajat haluamme kotimaista ruokaa, lähiruokaa, ja se ei onnistu, jos ei se tuotanto ole kannattavaa. Siellä kotipuolessakin veljenpoika pitää kotitaloa, ja olen välillä huolissani. Hänen pitää keksiä kaikennäköistä, että siinä tilalla pärjää.

Nyt kun puhumme myös tuottajien tilanteesta tänä päivänä, niin puhumme tietysti myös eläinsuojelulaista, joka uudistuu 20 vuoden tauon jälkeen. Se on erittäin haastavaa. Siihen kuuluvat myös tuotantoeläimet luonnoneläimien ja lemmikkieläimien lisäksi. Minä toivonkin, että kaikki eläintensuojelijat ja eläimistä välittävät tahot tekisivät erittäin paljon yhteistyötä myös tuottajien kanssa tässä, että me saisimme hyvän lain eläinten kannalta, ja myös niin, että tuottajat pystyisivät harjoittamaan ammattiaan. Ministeri Leppä on luvannutkin tulla sitten tilaisuuteen, joka järjestetään tätä varten Kansalaisinfossa kevään aikana.

Tosiaan, eläinten hyvinvointi on todella tärkeää, ja jos ajatellaan tuottajan tulevaisuutta, on myös tuottajien ja meidän kaikkien etu, [Puhemies koputtaa] että me profiloituisimme eläinten hyvällä pidolla maailman parhaana eläinten hyvinvoinnin kannalta.

13.27 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Nuorten viljelijöiden tukeminen ja tilanne on erittäin tärkeä huomioida, ja siinä mielessä esitys on hyvä. Meidän tulee pitää

Pöytäkirja PTK 16/2018 vp

huoli siitä, että myös tulevaisuudessa viljelijöitä ja lihantuottajia säilyy Suomessa ja saamme nauttia kotimaista ruokaa, puhdasta, jopa inhimillisesti ja eettisesti tuotettua lihaa.

Eläinsuojelulaki todellakin uudistuu, ja täällä on jo äsken hyviä puheenvuoroja käytetty eläinten hyvinvoinnista. On äärettömän hirveää, kun saamme lukea eläinsuojelurikoksista, joita tapahtuu sikatilalla, hevostilalla, nautatilalla. Muun muassa nämä ovat olleet viime aikoina julkisuudessa esillä. Kuinka näitä voitaisiin ennalta ehkäistä niin, että viljelijöillä riittäisi voimia, voimavaroja ja olisi toki myös sitä valvovaa silmää? Kyllä minä peräänkuuluttaisin eläinsuojeluvaltuutettua, joka tällä hetkellä Suomesta puuttuu, ehdottomasti, joskaan ei meillä ole myöskään vanhusasiavaltuutettua, joka sekin tarvittaisiin.

On erittäin tärkeää, että kiinnitämme Suomessa näihin asioihin huomiota ja erityisesti siihen, että me voisimme olla ylpeitä Suomessa tuotetusta lihasta, viljasta — kaikesta, mikä maatalouteen liittyy. Muutama vuosi sitten oli hyvin dramaattinen tilanne, kun paljastui, että meillä oli Suomessa muutama pieni teurastamo, joissa asiat eivät menneet aivan niin nappiin kuin piti. Siellä oli laiminlyöntejä ja väärinkäytöksiä eläinten teurastamisessa. Nämä ovat semmoisia asioita, joita mielestäni meidän yhteiskuntamme ei voi kestää. Ne ovat kestäättömiä, ja minä itse näen, että nuoret muuttavat maailmaa ja myös nuori maanviljelijä näkee uusin ja erilaisin silmin tilannetta ja tulevaisuutta.

Tähän pitää ja tulee kannustaa, että eläimiä kohdellaan hyvin, väärinkäytökset tulevat esiin ja sitten, kun tehdään näitä eläinsuojelurikoksia, niistä tulee riittävät rangaistukset ja eläimenpitokieltoja.

13.29 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Intouduin nyt pyytämään vielä toisen puheenvuoron, kun vasta nyt huomasin, että täällä on itse ministerikin paikalla. Toivon, että nyt kuulette nämä terveiset, mitä tässä salissa myös tänään on tullut tämän eläinsuojelulain puolesta. On todella, niin kun täällä sanottiin, kestänyt se, että näistä eläinräkkäyksistä liian usein luemme uutisia. Se on vain kerta kaikkiaan asia, mihin pitää pystyä puuttumaan tätä päivää ripeämmin, nopeammin, tehokkaammin. Ja tietenkin ministeri tietää varsin hyvin myös ne kohdat, mitä sitten on kritisoitu tässä lakiluonnoksessa ja mitkä nähdään siellä eläinsuojelupuolella vielä liian löysinä.

Mutta, puhemies, sen haluan vielä toistaa ministerin läsnä ollessa, että olen täsmälleen samaa mieltä eläinsuojeluvaltuutetun tarpeesta. Se ei paljon maksaisi, ja esimerkiksi SDP on omissa vaihtoehtoissaan sitä koko ajan esittänyt, ja viime kaudellahan, kun olimme hallitusneuvotteluissa, toimestamme tämä eläinsuojeluvaltuutetun virka perustettiin, ja nyt pitäisi se uudestaan saada ja myös vakinaiseksi.

13.30 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Mielestäni hyvää keskustelua. Enemmänkin yhdyin edustaja Eestilän esiin tuomaan hyvään hallintotapamalliin. Mielestäni se, että maataloussektorilla viranomaisen itse tekemästä virheestä johtuvat sanktiot koituvat maatalousyrittäjälle, on kohtuutonta ja epäoikeudenmukaista. Esimerkiksi viljelijällä on oikeusturvaton asema, kun hän joutuu sen viranomaisen tekemän mittavirheen vuoksi tuista luopumaan, joutuu maksamaan tukia takaisin, ja oikaisu tehdään sitten, kun se tehdään, voi mennä vaikka vuosi.

Tärkeätä nimenomaan on se, että me korostamme tässä salissa myös viljelijöiden jaksamista, joka on se asia, mistä sitten kumpuaa, valitettavasti, niitä eläinten huonoja kohtelua. Eli tärkeintä on tämä kokonaisuus hahmottaa. Ei tehdä suomalaisista olettamalla eläinräkkääjiä, vaan kysymys on siitä, että kun ihminen on räkkäty rikki, niin silloin se koituu

Pöytäkirja PTK 16/2018 vp

myös siellä tilalla eläintenkin kohtaloksi. Eli kokonaisuus. Ja toivotaan, että tässä hyvinvointilaissa huomioidaan näitä seikkoja kokonaisuutena ja sitä kautta parannetaan sitä hyvinvointia.

Pidän tärkeänä, vaikka se olisi muodollista, kylläkin sen eläinsuojeluvaltuutetun asemaa. Jos me tuomme nyt ruokaketjuun ruoka-asiamiehen, jotta kenttä olisi avoin kaupan ja tuottajien suhteen, niin mielestäni sen ketjun pitää jatkua aina sinne kotitalalle asti.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Suuren valiokunnan kokouksen alkamisen vuoksi keskeytämme tämän keskustelun.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

6. Lakialoite laiksi rikoslain 20 luvun 7 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 96/2017 vp Eeva-Maria Maijala kesk

Lähetekeskustelu

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 3/2018 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 2/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.3.2018 pidettävään täysistuntoon.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle lentoliikenteestä Bahrainin kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 186/2017 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.3.2018 pidettävään täysistuntoon.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle lentoliikenteestä Kuuban kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 187/2017 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 2/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.3.2018 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 16/2018 vp

10. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 6.3.2018 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.34.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola